

Framsenteret

Referat FLG – møte 26. april 2017, 10:00 – 14:00, møterom Ny-Aalesund, Framsenteret

Tilstede:

- Anita Evenset (ApN, leder FLG, nestleder MIKON)
- Elin Rose Myrvoll (NIKU, nestleder i FLG)
- Jo Jorem Aarseth (Framsenteret AS, sekretær FLG)
- Helge Markusson (Framsenteret AS)
- Kjetil Sagerup (nestleder Miljøgifter)
- Rolf Ims (UiT Norges arktiske universitet, leder Terrestrisk)
- Ann Merete Hjelset (HI)
- Haakon Hop (NPI, leder Havforsuring)
- Per Fauchald (NINA, leder MIKON)
- Vivian Jakobsen (Kystverket)
- Børge Damsgaard (UNIS)
- Arild Sundfjord (NPI, leder Polhavet)
- Dorte Herzke (NILU)
- Harald Schyberg (Meteorologisk institutt)
- Rolf Rødven (UiT Norges arktiske universitet)
- Lis Lindal Jørgensen (HI, leder Fjord og kyst)
- Anne Katrine Normann (Norut)
- Inger Eikermann (Statens Strålevern)
- Kine M. Karlsen (Nofima)
- Marit Jørgensen (NIBIO)
- Karl Gunnar Aarsæther (SINTEF)
- Øystein Nordgulen (NGU)

Ikke tilstede:

- NMBU
- Statens Kartverk
- Veterinærinstituttet
- CICERO

Sak 1: Orientering om status i flaggskipene/erfaringer med referees/diverse

MIKON (Per Fauchald)

- Flaggskipet fikk inn 25 søknader til fristen, derav 17 nye prosjekter. Ubundne midler var kun 1.8 millioner slik at 4 nye prosjekter fikk tildeling
- Referee prosessen har fungert fint, med 2 referees/søknad. Referees hjelper betydelig i tildelingsprosessen
- Flaggskipet har nå en jevn og fin miks av prosjekter m.h.p. på tema og fagfelt. Prosjektene er godt forankret og ivaretar kompetanse, fremdrift på sentrale felt og gode insentiv på en tilfredsstillende måte
- Formidlingsprosjekt: Gjennom prosjektet Science Future og på ESSAS Open Science Meeting on Subarctic and Arctic Science i Tromsø juni 2017
- Gode rapporteringsrutiner fra prosjektene i flaggskipet gir små problemer med slutfaktura og bedømmelse av videreføring

Fjord og kyst (Lis Lindal Jørgensen)

- 29 søknader for 2017, hvorav 19 blir finansiert
- Flaggskipet fortsetter med å finansiere mange «små» prosjekter, NOK 400 000 er maks per prosjekt
- Referee-behandlingen var svært nyttig, men det var litt utfordrende å få referees til teknologi-søknadene. Polhavet ved Arild Sundfjord hjalp til med å skaffe disse
- Flaggskipet vil gjerne ha flere samfunnsvitenskapelige søknader
- Kystverket deltok på årsmøtet i flaggskipet. Flaggskipet ser meget positivt på nærmere samarbeid, Kystverket har mye å bidra med
- Flaggskipet ønsker å se nærmere på hvordan informasjon for forvaltningen kan trekkes lettere ut av rapportene fra flaggskipprosjektene
- Fjord og Kyst ønsker en workshop for å se nærmere på hvordan samfunnsvitenskapen kan trekkes mer inn i flaggskipet (se lenger ned)
- Formidling: Flaggskipet formidler i år gjennom Science Futures prosjektet

Polhavet (Arild Sundfjord)

- Flaggskipet fikk inn 11 nye søknader til fristen 1. november, det trengtes kvalitetssikring på kun 2 av disse (referee-prosessen gir flaggskipet svært god hjelp). Mye midler er bundet i flerårige prosjekter, men 2 nye prosjekter fikk midler i år slik at flaggskipet totalt har 10 prosjekter for 2017
- P.g.a. mange flerårige prosjekter ble kun enkelte deltemaer lyst ut i 2017
- Flaggskipet holder to møter i året, der blant annet nye prosjekter fases inn i flaggskipet
- Flaggskipet preges av store og gode prosjekter som nå har begynt å levere jevnt og godt m.h.p. publikasjoner

- Gode spin-off effekter i flaggskipet er en økning i internasjonalt samarbeid og kvalitet dette samarbeidet tilfører
- Formidling: Formidlingsprosjekt: Gjennom prosjektet Science Future og på ESSAS Open Science Meeting on Subarctic and Arctic Science i Tromsø juni 2017. Flaggskipet ønsker også en felles planlegging av formidlingsaktiviteter tidlig på året (se sak 5)

Havforsuring (Haakon Hop)

- 12 søknader kom inn i 2017 og det er siste finansieringssår for en rekke av disse (mange har gått i 2-3 år)
- 6.5 millioner ble bevilget til flaggskipet for 2017 og 7 prosjekter finansieres
- Flaggskipets PhD, Allison Baily, har levert avhandlingen og disputerer 5. mai
- Flaggskipet har to Post Docs knyttet til seg og deres periode går ut i 2017
- Flaggskipet har god aktivitet m.h.p. publisering, mens det er mindre aktivitet vedrørende populærvitenskapelige publikasjoner
- Flaggskipets forskning på effekter av havforsuring på copepoder har vist få/ingen effekter, og at copepoder er robuste mot forsuring. Fokus vil derfor nå rettes mot effekter av havforsuring på marine organismer med kalkskall
- Flaggskipet fortsetter å se på økonomiske effekter av havforsuring og driverne for forsuring
- Formidling: Flaggskipet er i gang med en grundig oppdatering av informasjonen som ligger på nettsidene
- Det har vært stor deltagelse på konferanser og flaggskipet vil presentere under ESSAS-konferansen i Tromsø i juni

Miljøgifter (Kjetil Sagerup)

- Det vitenskapelige programmet er ferdig evaluert og gjelder nå frem til 2020
- Flaggskipet fikk inn 23 søknader til fristen og referee prosessen var svært hjelpsom for tildelingsarbeidet. 15 prosjekter finansieres med de 7.4 millionene som flaggskipet fikk tildelt for 2017. Porteføljen er nå en fin blanding av små og store, nye og videreførte prosjekter. PhD-studenter i flaggskipet har også fått finansiering til utstyr
- Flaggskipet legger vekt på forvaltningsrelevans i prosjektene
- Et prosjekt måtte avsluttes uten resultat og midlene har blitt omfordelt internt til et formidlingsprosjekt
- Flaggskipet publiserer svært bra, har levert inn til en AMAP-rapport og bidratt til uteksaminering av 8 Mastergrad-studenter fra UiT
- Flaggskipet er nå i en driftsfase der alle formelle forhold er stabile og velfungerende
- Rapporteringen fra prosjekter er tilfredsstillende og skaper ikke vanskeligheter for tildeling til prosjekter som flaggskipet ønsker videreført

Terrestrisk (Rolf Ims)

- Flaggskipet fikk 18 søknader inn til fristen, hvorav 16 blir finansiert
- Prosjektene er godt spredt på de 5 arbeidspakkene og inkluderer både tverrfaglige og rene samfunnsvitenskapelige prosjekter. En god del prosjekter er flerårige og vil fortsatt være det så lenge disse leverer og flaggskipet har behov for kunnskapen som genereres
- Hele 12 prosjekter har ekstern finansiering, der flaggskipmidler kompletterer prosjektet. Det må imidlertid dokumenteres at tildeling fra flaggskipet gir en merverdi
- 17 av 18 prosjekter var allerede kvalitetssikret eksternt, slik at flaggskipet kun trengte ekstern evaluering av én søknad i år
- Formidling: Barnebok og en app for registrering av insekter
- Rapporteringen fra prosjektene går bra og gir ingen problemer for flaggskipet til å vurdere en videreføring av prosjekter når dette er aktuelt

Oppsummering/konklusjon:

FLG-lederen takket for orienteringene og tok til orde for at flaggskipene neste gang presenterer selve forskningen i flaggskipet mer inngående gjennom en PP-presentasjon. Dette bør gjøres for å gi FLG et bedre grunnlag for vitenskapelige og strategiske diskusjoner fremover. Flaggskiplederne sluttet seg til dette og det var enighet om at tre flaggskip presenteres på hvert FLG-møte.

Sak 1.1 Tilleggssak – Samfunnsvitenskapelig forskning i Framsenteret (Anne Katrine Normann, Norut)

Anne Katrine Normann ønsket å diskutere nærmere hvordan samfunnsvitenskapelig forskning kan ta og få en større plass i flaggskipene. Det har vært og er fortsatt en lav andel av samfunnsvitenskapelige prosjekter og vitenskapelige publikasjoner i regi av Framsenteret.

FLG diskuterte ulike momenter i dette:

- Hvilke flaggskip lykkes med samfunnsforskning og hvorfor?
- Hvilke flaggskip får få/ingen samfunnsvitenskapelige søknader og hvorfor?
- Er de vitenskapelige programmene til flaggskipene utformet slik at samfunnsforskningen finner sin plass og at kunnskapsbehov relatert til samfunnsforskning er tydelig?
- Samfunnsfaglige miljø oppfordres fortsatt til å bruke tid på å finne sin faglige plass og delta på flaggskipmøter
- Flaggskiplederne oppfordres til å synliggjøre samfunnsvitenskapelige kunnskapsbehov
- Samfunnsviterne må bli flinkere til å foreslå relevante referees

Konklusjon:

En arbeidsgruppe bestående av Anne Katrine Normann (Norut), Kine M. Karlsen (Nofima), Elin R. Myrvoll (NIKU), Lis Lindal Jørgensen (IMR), Rolf Ims (UiT) og forskningskoordinatoren ble opprettet for å arbeide videre med dette. Følgende punkter ble trukket ut som sentrale:

- Se på flaggskipenes program med fokus på samfunnsvitenskapelige utfordringer
- Identifisere personer til å møte og bidra på et møte for samfunnsvitenskapelige miljøer
- Se på evalueringskriterier i utlysningstekster for flaggskip og insentivmidler
- Hvordan kan prosjektene bedre integrere samfunns- og naturvitenskap for å skape bedre tverrfaglig utbytte

Sak 2: Klagemulighet på flaggskiptildelinger – justert mal

- Justert mal for klagemuligheter på flaggskiptildelinger var sendt ut på forhånd

Konklusjon:

FLG diskuterte kort formuleringer i teksten og ønsket noen mindre endringer. Dette innarbeides i malen av ledergruppa og sendes ut for endelig godkjenning med referatet fra dette møtet.

Sak 3: Insentivmidler 2017

Insentivmidlene for 2017 hadde bare 2 millioner i tilgjengelige midler, i motsetning til de «normale» 3.5 millionene. Med 53 søknader, der mange var av høy kvalitet og relevans, gjorde det arbeidet for komitéen utfordrende. I alt 9 insentiver fikk tildeling. I 2018 vil KLD tildele 3.5 millioner i insentivmidler og i tillegg kan Framsenteret AS søke UD om midler til internasjonalt forskningssamarbeid igjen (normalt 1 million).

FLG diskuterte ulike aspekter ved insentivmiddel-ordningen/søknader.

Konklusjon:

Utlysningen må definere nærmere hva som menes med et insentiv, slik at ikke flaggskipsøknader som ikke har fått finansiering gjenbrukes som søknader. I dette ligger det en nærmere spesifisering i hvem som kan søke og hva det ikke kan søkes om. Fristen for innsending av søknader kan med fordel legges tidligere, f.eks. 1. desember. I tillegg må søknadene være flinkere til å spesifisere nærmere hva det søkes finansiering til, denne mangelen er mest tydelig i flaggskipsøknader som har blitt modifisert til en insentivmiddel-søknad. Insentivmiddel-komitéen tar dette videre til neste møte.

Sak 4: NIFES sin søknad om medlemskap i Framsenteret

- FLGs utkast til faglige begrunnelse for opptak/ikke opptak av NIFES i Framsenteret var sendt ut på forhånd. Dette var utarbeidet av lederne for Miljøgifter og MIKON, samt ledergruppa i FLG. FLG diskuterte utkastet.

Konklusjon:

Det kom noen mindre innspill som ledergruppa baker inn i dokumentet og som sendes ut for endelig godkjenning av FLG sammen med referatet fra dette møtet.

Sak 5: Formidling av forskningsresultater: Etablering av gruppe med flaggskip og formidlingskoordinator:

Flaggskipene ønsker et årlig felles møte for å samkjøre formidlingen fra flaggskipene og legge strategier og planer for denne ut året. Helge Markusson presenterte planer for formidling i regi av Framsenteret AS og flaggskipene. Følgende er så langt planlagt:

- 2. oktober 2017: Frist for å sende inn artikler til Fram Forum
- 9. november 2017: Framdagen
- Forskerne kommer: 21. – 28. september
- Forschernatt: 29. september
- Fritt Fram: 30. september
- Arctic Frontiers 2018: Framsenteret AS sitter i styringsgruppa og vil ta innspill fra flaggskipene inn her. Den vitenskapelige delen av AF er under revisjon og forskerne i flaggskipene har nå mulighet til å ta en større rolle i denne. AF er en arena der flaggskipene bør være bedre representert, og der det faglige utbyttet nå kan bli enda høyere, men det fordrer aktiv involvering
- Arctic Circle 2017: 12. – 15. oktober. Framsenteret vil ha stand og planlegger dialogmøter/side-events sammen med forskere i flaggskipene

Konklusjon:

Formidlingskoordinatoren, flaggskiplederne og representanter fra institusjonene møtes i januar hvert år for et formidlingsmøte. Formidlingskoordinatoren kaller inn til møtet.

Sak 6: Fra ledelsen i FLG

Anita Evenset presenterte, fra ledelsen i FLG, FLG sitt arbeid siden opprettelsen av Framsenteret og viktige oppdrag i beslutningsnotatet som Framsenteret bør jobbe mer med i tiden fremover. Veien videre i FLG bør preges av mer proaktivitet. I mandatet til FLG ligger det en rekke muligheter til dette. Det er i denne sammenheng viktig at FLG bidrar på en jevnere basis mellom møtene m.h.p. videreføring av viktige saker og utarbeidelse av strategier. For å løfte og drive arbeidet og utviklingen i Framsenteret videre må flere bidra, og ikke bestandig med finansiering i ryggen. Ikke bare Framsenteret og flaggskipene vil dra nytte av dette, men også medlemsinstitusjonene. Det er viktig at vi enes om et produkt som vi står samlet bak. Vår fremtidige finansiering avhenger av at vi utvikler Framsenteret videre sammen. Det blir f.eks. viktig å identifisere mulige forvaltningsbehov/perspektiv i fremtiden? Formidling av forskningen til alle brukere er mye viktigere enn mange forskere tenker på. Samfunnet i dag preges mer og mer av viktigheten av å vise sin nytte for samfunnet, og selv om forskningen i Framsenteret går faglig svært bra, er det mer å hente på dette feltet.

Konklusjon:

Ledergruppen i FLG innkaller en gruppe for å arbeide videre med fremtidige strategier for forskningen og forskningsutfordringer i Framsenteret. Relevante personer i Framsenteret og eksternt (e.g. forvaltning, næring) vil kontaktes med forespørsel om å delta i arbeidet.

Sak 7: Valg an ny leder og nestleder i FLG

Anita Evenset (leder) og Elin R. Myrvoll (nestleder) har sittet i 2 år. Forskningskoordinatoren er fast sekretær og medlem av ledergruppa. Leder og nestleder i FLG kan sitte i maksimum 2 perioder (4 år). Både Evenset og Myrvoll hadde sagt seg villig til å sitte i en periode til. Ingen andre kandidater var foreslått.

Konklusjon:

FLG valgte enstemmig Anita Evenset og Elin R. Myrvoll til henholdsvis leder og nestleder for den neste perioden (2017-2019). Gratulerer!

Sak 8: Eventuelt

- Tilgjengeliggjøring av data og formulering av dette i kontraktsmalen: FLG diskuterte dette og er positive til intern deling av data mellom forskningsprosjekter i flaggskipene. Dette har vært praktisert fra starten av. Dette er et viktig punkt for å økonomisere ytterligere med forskningsmidlene i Framsenteret. En del data er sensitive (intervjuer etc.) og kan ikke deles
- Evaluering av Framsenteret: FLG vil nok kontaktes vedrørende evalueringen av Framsenteret som KLD skal ta initiativ til

Konklusjon:

Ledelsen foreslår en formulering i søknadsskjemaet der det spørres om hva som er policyen for datadeling fra prosjektet til andre prosjekter i flaggskipene. FLG avventer kontakt fra panelet som skal evaluere Framsenteret og vil bistå der dette er mulig

Sak 9: Neste møte

Høsten 2017